

26.6.2018

OPINIA

Komisji Kultury i Edukacji

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie wykorzystania możliwości płynących z globalizacji: aspekty handlowe
(2018/2005(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Francis Zammit Dimech

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Kultury i Edukacji zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając art. 167 i 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
  - uwzględniając art. 12 Konwencji ONZ w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego,
  - uwzględniając komunikat Komisji z 10 maja 2007 r. dotyczący europejskiej agendy kultury w dobie globalizacji świata (COM(2007)0242) i rezolucję Rady z 16 listopada 2007 r. dotyczącą europejskiego planu działań na rzecz kultury¹,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 września 2012 r. pt. „Promowanie sektora kultury i sektora kreatywnego na rzecz wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia w UE” (COM(2012)0537),
  - uwzględniając Konwencję UNESCO z 1970 r. dotyczącą środków zmierzających do zakazu i zapobiegania nielegalnemu przywozowi, wywozowi i przenoszeniu własności dóbr kultury oraz Konwencję UNIDROIT z 1995 r. dotyczącą skradzionych lub nielegalnie wywiezionych dóbr kultury,
  - uwzględniając art. 27 Powszechnej deklaracji praw człowieka, dotyczący prawa do uczestniczenia w życiu kulturalnym,
  - uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/28/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów osieroconych²,
  - uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych pt. „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych” (JOIN(2016)0029),
  - uwzględniając ogólne unijne rozporządzenie o ochronie danych obowiązujące od dnia 25 kwietnia 2018 r.³,
  - uwzględniając art. 10 i 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej z 2010 r.,
- A. mając na uwadze, że UE ma prawo przyjmować strategie polityczne dotyczące handlu usługami kulturalnymi i audiowizualnymi w celu ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego oraz dziedzictwa kulturowego, a także w celu przyczynienia się do osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju nr 4 dotyczącego dobrej jakości edukacji; mając na uwadze, że do przedmiotowych innych postanowień należy wspólna

---

¹ Dz.U. C 287 z 29.11.2007, s. 1.

² Dz.U. L 299 z 27.10.2012, s. 5.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

polityka handlowa, jak określono w art. 207 TFUE;

- B. mając na uwadze, że art. 3 ust. 3 TUE stanowi, iż UE szanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz czuwa nad ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego Europy;
- C. mając na uwadze, że Konwencja ONZ w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego wzywa do dwustronnej, regionalnej i międzynarodowej współpracy w celu ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, jak również w celu wspierania dialogu międzykulturowego z myślą o budowaniu mostów między narodami;
- D. mając na uwadze, że UE musi przejąć odpowiedzialność za modernizację europejskiej agendy kultury w zglobalizowanym świecie, w tym za opracowanie dokładnej definicji usług medialnych i określenie przejrzystych ram dla mediów w podmiotach publicznych i prywatnych w Europie;
- E. mając na uwadze, że swobodny przepływ informacji, w tym dostęp do europejskich kanałów informacyjnych, może przyczynić się do poprawy sprawowania rządów w krajach rozwijających się;
- F. mając na uwadze, że UE musi stale udoskonalać przepisy dotyczące prawa autorskiego celem zgodnego z prawem korzystania z utworów osieroconych w muzeach, archiwach, bibliotekach i innych instytucjach naukowych chroniących dziedzictwo kulturowe;
- G. mając na uwadze bogactwo europejskich tradycji oraz silną pozycję sektora kultury i sektora kreatywnego, a także europejskie małe i średnie przedsiębiorstwa oraz różne europejskie systemy publicznych instytucji medialnych i publicznego wsparcia kinematografii oraz mając na uwadze, że promowanie różnorodności kulturowej, promowanie dostępu do kultury oraz promowanie demokratycznego dialogu muszą pozostać przewodnią zasadą, zgodnie z unijną polityką handlu zagranicznego;
- H. mając na uwadze, że w kontekście globalizacji, międzynarodowej współpracy i wymiany niezbędna jest szeroka definicja kultury, tak aby uwzględnić nowe hybrydowe formy wyrazu kulturowego, a także materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe, w tym praktyki sztuki tubylczej i tradycyjnej, w celu odzwierciedlenia płynności i ewoluującego charakteru kultury;
- I. mając na uwadze, że sektor kultury i sektor kreatywny mają wkład w tworzenie godnego zatrudnienia oraz dobrobyt gospodarczy i wytwarzają około 2,6 % PKB UE, odnotowują przy tym wyższy wskaźnik wzrostu niż inne gałęzie gospodarki i są jednymi z najbardziej odpornych na kryzys finansowy sektorów; mając na uwadze, że rozwój handlu towarami i usługami z sektora kultury i sektora kreatywnego będzie stanowić istotny czynnik pobudzający trwały wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w Europie;
- J. mając na uwadze, że ogólne rozporządzenie o ochronie danych określa wysokie standardy dotyczące przetwarzania danych osobowych, które wymagają szczególnej odpowiedzialności ze strony platform i dostawców usług w zakresie strumieniowej transmisji danych w regulacjach dotyczących handlu międzynarodowego;

- K. mając na uwadze, że UE odnotowuje nadwyżkę handlową z resztą świata w handlu dobrami i usługami kulturalnymi;
- L. mając na uwadze, że UE odnotowuje deficyt handlowy z resztą świata w handlu usługami audiowizualnymi i powiązаныmi usługami;
- M. mając na uwadze, że różnorodność kulturowa i językowa jest jedną z podstawowych wartości UE i znajduje odzwierciedlenie w jej politykach dyplomacji kulturalnej;
- N. mając na uwadze, że innowacja i kreatywność są potrzebne, by zapewnić bardziej zrównoważony rozwój miast, regionów i społeczeństw, oraz mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia rozwiązań pozwalających sprostać wyzwaniom społecznym, z którymi muszą zmierzyć się dziś nasze społeczeństwa;
- O. mając na uwadze, że ochrona danych osobowych i prawo do prywatności stanowią prawa podstawowe i w związku z tym nie mogą podlegać negocjacom w jakichkolwiek umowach handlowych;
- P. mając na uwadze, że Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego 2018 obejmuje również zobowiązanie do walki z nielegalnym handlem dobrami kulturalnymi;
- Q. mając na uwadze, że kultura pobudza innowacje i zmiany w zachowaniach przez kreowanie nowych stylów życia i modeli zrównoważonego rozwoju oraz umożliwia realizację działań w społecznościach lokalnych i działań oddolnych, które są niezbędne do osiągnięcia zrozumienia globalizacji i zrównoważonego rozwoju na szczeblu lokalnym, i tym samym wspiera i ułatwia osiągnięcie wielu wyznaczonych celów zrównoważonego rozwoju;
- R. mając na uwadze, że by wykorzystać możliwości płynące z globalizacji w aspektach handlu dotyczących dóbr kulturalnych, należy ściśle przestrzegać wszystkich międzynarodowych konwencji w sprawie ochrony dziedzictwa kulturowego, w szczególności postanowień konwencji haskiej z 1954 r., konwencji UNESCO z 1970 r. i konwencji UNIDROIT z 1995 r.;
- S. mając na uwadze, że rzemiosło i wytwarzanie dzieł sztuki są szczególnie ważne dla rozwoju lokalnego;
- T. mając na uwadze, że dialog międzykulturowy sprzyja szacunkowi i wzajemnemu zrozumieniu, a także wspiera bardziej uczciwą wymianę społeczną i gospodarczą, w tym handel, ułatwiając rozwój praktyk promujących interesy wszystkich stron w bardziej zrównoważony sposób i z większym szacunkiem oraz zwalczanie nieuczciwych praktyk, takich jak niedozwolone klauzule umowne i jednostronnie narzucone warunki;
- 1. podkreśla, że kultura i edukacja, w tym uczenie się przez całe życie, są dobrami wspólnymi i że dostęp do kultury i edukacji to prawo człowieka, w związku z czym kultura i edukacja nie mogą być pojmowane ani traktowane w taki sam sposób jak dowolne dobra i usługi, lecz raczej jako dobra wspólne, które należy chronić i stale rozwijać; w związku z tym wzywa do jednoznacznego wyłączenia usług kulturalnych, audiowizualnych i edukacyjnych, w tym świadczonych w internecie, z zakresu umów

handlowych między Unią a państwami trzecimi, takich jak TTIP;

2. w tym kontekście należało, aby Konwencja UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego z 2005 r. odgrywała kluczową rolę w międzynarodowych umowach handlowych, które muszą uwzględniać odpowiednie postanowienia tej konwencji i być zgodne z nimi;
3. podkreśla, że globalizacja stanowi szansę dla unijnego sektora kultury i sektora kreatywnego, ponieważ dzięki niej zwiększa się dostęp całego świata do europejskiej kultury oraz tworzy się światowy zasób talentów;
4. uważa, że zasadnicze znaczenie ma wyważenie negocjacji handlowych dotyczących praw autorskich, tak aby nie doprowadzić do sytuacji, w której umowy handlowe są negocjowane aż do najmniejszego wspólnego mianownika, dążąc raczej do zapewnienia możliwie najlepszych zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, promowania różnorodności kulturowej i zapewnienia wynagrodzenia dla osób pracujących w sektorze kultury i środków przekazu, sprzyjających kreatywności i stymulujących ją, przyczyniających się do rozpowszechniania wiedzy i treści, a także rozpowszechniania praw użytkowników w erze cyfrowej, a także stanowiących otwarte środowisko handlowe oparte na przepisach, co jest niezbędne, aby zapewnić sektorowi kultury i sektorowi kreatywnemu w Unii Europejskiej właściwe warunki do rozwoju;
5. ponownie wzywa UE do korzystania z przysługującego jej prawa do przyjmowania i utrzymywania środków, w tym prawnie wiążącej klauzuli ogólnej (w szczególności o charakterze regulacyjnym lub finansowym), w odniesieniu do ochrony i promowania różnorodności kulturowej i językowej, dziedzictwa kulturowego, wolności wypowiedzi, pluralizmu mediów i wolności mediów, niezależnie od rodzaju technologii i wykorzystanej platformy dystrybucji, w negocjacjach handlowych z krajami trzecimi;
6. wzywa Komisję do promowania dostępu do europejskich usług informacyjnych w przyszłych negocjacjach handlowych;
7. uważa, że wymiana kulturowa i edukacyjna pomiędzy UE a jej partnerami może przyczynić się do wzajemnego zrównoważonego rozwoju, wzrostu, spójności społecznej, demokracji, dobrobytu gospodarczego oraz tworzenia godnego zatrudnienia, zgodnie z programem godnej pracy Międzynarodowej Organizacji Pracy, w tym w sektorze spółdzielczym;
8. uważa, że w zglobalizowanym świecie odpowiedzialność redakcyjna w przypadku usług medialnych i platform online stanowi podstawowe narzędzie do zapobiegania rozprzestrzenianiu się fałszywych wiadomości i zwalczania mowy nienawiści oraz że w międzynarodowych umowach handlowych należy zapewnić uczciwą konkurencję w zakresie reklamy;
9. przypomina, że polityka w dziedzinie kultury i edukacji, opierająca się na demokratycznych i wspólnych wartościach, oraz dostęp do dziedzictwa kulturowego odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu spójności społecznej, solidarności, aktywnego uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, odporności i sprawiedliwego podziału dóbr oraz konkurencyjności, a także wyposażają obywateli w wiedzę i umiejętności społeczne i umiejętności przekrojowe, takie jak kompetencje międzykulturowe,

przedsiębiorczość, rozwiązywanie problemów, kreatywność i myślenie krytyczne, niezbędne do sprostania wyzwaniom, jakie niesie za sobą globalizacja; zachęca do umacniania sieci o wysokiej jakości zrzeszających uniwersytety, szkoły i muzea wspierające wzajemne uczenie się i uznawanie kwalifikacji akademickich oraz promowanie globalnego i wielowymiarowego obywatelstwa;

10. wzywa do włączenia do dyscyplin szkolnych nauczania służącego zrównoważonemu rozwojowi, sprawiedliwemu handlowi i obywatelstwu ekologicznemu, zwłaszcza w nauczaniu przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej, i dziedziny znajomości technologii cyfrowych i umiejętności w tym zakresie;
11. apeluje do Komisji oraz państw członkowskich o promowanie oraz rozwijanie dobrej jakości programów mobilności, edukacji, wymiany kulturalnej i językowej oraz współpracy naukowej dostosowanych do potrzeb i sprzyjających włączeniu społecznemu w celu umożliwienia międzynarodowej współpracy i wymiany wiedzy, przy jednoczesnym uzupełnieniu edukacji ukierunkowanej na rozwój umiejętności z dziedzin STEM o sztukę (STEAM); apeluje do Komisji i państw członkowskich o promowanie kształcenia i szkolenia ustawicznego w połączeniu z finansowaniem badań jako narzędzia, dzięki któremu globalizacja może przynosić większe efekty i stać się najlepszym środkiem eliminowania barier;
12. przypomina o szczególnej roli kultury w relacjach zewnętrznych i strategiach politycznych dotyczących rozwoju, zwłaszcza w zapobieganiu konfliktom i rozwiązywaniu ich, budowaniu pokoju i wzmacnianiu pozycji lokalnych społeczności; uważa zatem, że ambitna i solidna strategia kulturalna, włącznie z dyplomacją kulturalną, jest potrzebna do osiągnięcia nowego konsensusu w dziedzinie rozwoju;
13. zachęca Komisję oraz państwa członkowskie do rozwijania istniejących struktur UE do przyszłych działań w dziedzinie dyplomacji kulturalnej oraz do kontynuowania konkretnych inicjatyw i istniejących programów zgodnych z zasadami solidarności i zrównoważonego rozwoju dążących do zmniejszania ubóstwa i wspierania międzynarodowego rozwoju;
14. przypomina, że sport jest dziedziną aktywności gospodarczej cechującą się wysokim stopniem globalizacji, ale również społecznym narzędziem integracji, wzmacniania pozycji oraz rozwoju osobistego i rozwoju społeczeństwa; przypomina w związku z tym o potrzebie zapewnienia wysokich standardów etyki i przejrzystości w zarządzaniu międzynarodową działalnością handlową i gospodarczą w sektorze sportu;
15. przypomina o potrzebie zapewnienia przejrzystości i poszanowania demokracji w umowach handlowych i procesach decyzyjnych oraz zachęca obywateli do udziału w procesach decyzyjnych, gdy umowa będzie miała wpływ na ich warunki pracy, środowisko, zdrowie i dobrostan.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	19.6.2018
Wynik głosowania końcowego	+: 25 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Angel Dzhambazki, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Rupert Matthews, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Marlene Mizzi, Liliana Rodrigues, Algirdas Saudargas, Remo Sernagiotto, Francis Zammit Dimech

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

25	+
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Yana Toom
ECR	Angel Dzhambazki, Rupert Matthews, Remo Sernagiotto
ENF	Dominique Bilde
GUE/NGL	Curzio Maltese
PPE	Andrea Bocskor, Svetoslav Hristov Malinov, Stefano Maullu, Algirdas Saudargas, Michaela Šojdrová, Bogdan Brunon Wenta, Francis Zammit Dimech, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Petra Kammerevert, Krystyna Łybacka, Marlene Mizzi, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Jill Evans

0	-

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się